
PWYLLGOR CRAFFU CORFFORAETHOL, 13.11.14

Yn bresennol: Y Cynghorydd Dyfrig Jones (Cadeirydd).

Y Cynghorwyr:- Trevor Edwards, Aled Evans, Siân Gwenllian, Annwen Hughes, June Marshall, Dafydd Meurig, Michael Sol Owen, W.Roy Owen, Eirwyn Williams a Gethin Glyn Williams.

Swyddogion yn bresennol: Geraint George (Pennaeth Strategol a Gwella), Debbie Anne Williams Jones (Rheolwr Aelodau – Gwasanaeth Democrataidd) ac Eirian Roberts (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu).

Yn bresennol ar gyfer eitem 3 isod:-
Y Cynghorydd Dyfed Edwards, Arweinydd y Cyngor

Yn bresennol ar gyfer eitem 4 isod:-
Y Cynghorydd John Wynn Jones, Aelod Cabinet Economi

Yn bresennol ar gyfer eitem 5 isod:-
Y Cynghorydd Peredur Jenkins, Aelod Cabinet Adnoddau
Y Cynghorydd Peter Read, Cadeirydd y Gweithgor Craffu Arbedion
Dilwyn Williams, Prif Weithredwr

Ymddiheuriadau: Y Cynghorwyr Lesley Day, Elwyn Edwards a Jason Humphreys.

Croesawyd y Cynghorwyr Annwen Hughes a W.Roy Owen i'w cyfarfod cyntaf o'r pwyllgor hwn.

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Datganodd y Prif Weithredwr fuddiant personol yng Nghynnig Arbed Effeithlonrwydd A5 – Addysg Feithrin (dan eitem 7 ar y rhaglen), oherwydd bod ei wraig yn gweithio i'r Mudiad Ysgolion Meithrin, a gadawodd y cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar y cynnig hwn.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod diwethaf o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 11 Medi, 2014 fel rhai cywir.

Gan gyfeirio at eitemau 3 a 4, nododd y Cadeirydd y byddai'r Cyfarfod Paratoi nesaf yn ystyried sut i dderbyn gwybodaeth o hyn allan ar Gwynedd Amdani a Meddylfryd Systemau.

3. YMCHWILIAD CRAFFU AGENDA WLEDIG Aelod Cabinet: y Cynghorydd Dyfed Edwards

(A) Cyflwynwyd – adroddiad yr Arweinydd yn amlygu'r camau a gymerwyd ganddo hyd yma i ymateb i argymhellion yr Ymchwiliad Craffu.

(B) Rhoddwyd cyfle i'r aelodau ofyn cwestiynau a chynnig sylwadau. Yn ystod y drafodaeth, ymatebodd yr Arweinydd i gwestiynau / sylwadau ynglŷn â:-

- Yr hyn sy'n bosib' ei wneud o fewn y cyfundrefnau presennol a beth sydd angen ei ddiwygio yn y Cynllun Strategol.
- Y gwaith lobio er ceisio dylanwadu ar bolisiau cenedlaethol.
- Tlodi cudd a'r ffaith bod y mesurau cenedlaethol yn cydnabod dwysedd tlodi'n unig.

PENDERFYNWYD nodi'r cynnydd hyd yma a derbyn adroddiad pellach gan yr Arweinydd ym mis Ionawr 2015 ar yr argymhellion sydd yn berthnasol i waith y Cyngor.

**4. YMCHWILIAD CRAFFU CAFFAEL CYNALIADWY
Aelod Cabinet: Y Cyngorydd John Wynn Jones**

- (A) Cyflwynwyd - adroddiad yr Aelod Cabinet Economi yn ymateb i gwestiynau penodol yn gysylltiedig â'r argymhellion.
- (B) Rhoddwyd cyfle i'r aelodau ofyn cwestiynau pellach a chynnig sylwadau. Yn ystod y drafodaeth, ymatebodd yr Aelod Cabinet Economi a'r Pennaeth Strategol a Gwella i gwestiynau / sylwadau ynglŷn â:-
- Biwrocratiaeth a'r risg o gynyddu llwyth gwaith y staff.
 - Mesur llwyddiant ar y lefel uchaf.
 - Yr her o sefydlu canlyniadau allweddol ar gyfer y cyfnod 2014-17.
 - Pa mor heriol yw'r amcanion?
 - Bod yn fwy uchelgeisiol a chaffael o siroedd cyfagos.
 - Y nod o greu un drefn ac un tîm i gyflawni'r gwaith ar draws y Cyngor.
 - Y gadwyn fwyd o ran cyflenwi cig i ysgolion.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad ac ystyried y mater eto ymhellach ymlaen.

5. CYNIGION ARBED EFFEITHLONRWYDD

- (A) Cyflwynwyd – adroddiad Cadeirydd y Gweithgor Craffu Arbedion yn cyflwyno argymhellion y gweithgor i'r pwyllgor craffu hwn, ynghyd â chopi o becyn y Gweithdai Aelodau, er gwybodaeth. Gofynnwyd i'r aelodau ystyried a chytuno unrhyw argymhellion i'w cyflwyno i'r Cabinet wneud ei benderfyniad ar 16 Rhagfyr.
- (B) Rhoddwyd cyfle i'r aelodau ofyn cwestiynau ar gynnwys pecyn y Gweithdai Aelodau. Ymatebodd y Prif Weithredwr i gwestiynau ynglŷn â balansau ysgolion ynghyd â'r cynigion arbed a ganlyn:-
- HAM4 (Rhedeg cyfleusterau hamdden yn fwy effeithiol). Eglurodd y Prif Weithredwr mai rhan gyntaf y cynllun yn unig oedd gerbron ar hyn o bryd a chytunodd i anfon yr wybodaeth fanwl at yr aelod.
 - C23 (Ailstrwythuro Archwilio Mewnol).
 - RH2 (Cyfrif Llif / Cyflymdra (Uned Traffig))
 - C1 (Ail-strwythuro refeniw)

Mewn ymateb i ymholiad pellach, eglurodd y Prif Weithredwr y byddai'r 197 o gynigion arbed yn arwain at golli 166 o swyddi, a bod yna 34 o gynlluniau eraill i'w hychwanegu, nad oedd eu goblygiadau o safbwynt colli swyddi yn amlwg eto. Galwodd aelodau am ddadansoddiad manwl ar ddiwedd y broses o'r holl swyddi a gollir ynghyd â natur y diswyddiadau.

(C) Ystyriwyd argymhellion y gweithgor, gan roi sylw yn gyntaf i'r cynigion sydd i'w gwireddu yn 2015/16 (a amlygwyd mewn llwyd yn yr adroddiad). Yn ystod y drafodaeth:-

- Mynegodd Cadeirydd y Gweithgor ei ddymuniad i ychwanegu y cynigion P6 (Dadgomisiynu cytundeb lefel gwasanaeth gyda Chymorth i Ferched De Gwynedd) a P7 (Dadgomisiynu cytundeb lefel gwasanaeth gyda Chymorth i Ferched Bangor) i'r rhestr o gynigion lle mae angen craffu pellach i ddeall yr effaith ar bobl Gwynedd. Nododd y Pennaeth Strategol a Gwella bod y Pennaeth Plant wedi adrodd bod yna risg ond bod y risg yn un cymharol isel. Nodwyd mai un elfen o waith y llochesi oedd dan sylw a byddai cyfrifoldebau statudol y Cyngor yn dal i gael eu cyflawni. Mynegwyd pryder y gallai gweithredu'r cynigion hyn arwain at fwy o gost oherwydd y byddai'n cynyddu atebolrwydd y Cyngor.
- A5 (Addysg Feithrin). Nodwyd na chytunid â'r geiriad "*Opsiynau a gwasanaeth ehangach i rieni gan roi dewis iddynt o roi eu plant mewn ysgol neu mewn cylch meithrin*" yn y tabl "Effaith ar Bobl Gwynedd" oherwydd, o bosib, na fyddai yna gylchoedd meithrin mewn rhai ardaloedd gwledig o'r sir. Nododd y Cadeirydd mai pwrpas yr argymhelliad oedd ceisio mwy o eglurder ar hyn.

PENDERFYNWYD cyflwyno'r argymhellion a ganlyn i'r Cabinet wneud ei benderfyniad ar 16 Rhagfyr, ynghyd â'r ddau fater ychwanegol a godwyd gan Gadeirydd y Gweithgor Craffu Arbedion:-

Cyf	Teitl y cynnig	Argymhelliad
DaCh4	Cwtogi cyllideb cyhoeddusrwydd Cofrestru Etholwyr	Argymell i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol graffu beth fyddai effaith y cynllun ar ein gallu i sicrhau dyletswydd statudol i gofrestru etholwyr.
SaG6	Ymchwil a Dadansoddeg	Gweithgor yn nodi y dylid dal y cynnig yn ôl am y tro hyd nes bydd sefyllfa toriadau yn glir ac ystyried llunio achos busnes i gadw'r uned fel y mae hi.
C25	Rhoi'r gorau i ddarparu'r gwasanaeth cefnogi systemau tu allan i oriau	Argymell i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol graffu beth fyddai effaith y cynllun ar allu'r gwasanaethau perthnasol i gynnal gwasanaeth tu allan i oriau pe bai'r systemau yn methu.
OED	Cynigion ym maes Oedolion	Angen sicrhau amserlen ar gyfer y cynigion a'r angen i gael cynlluniau prosiect cadarn er mwyn sicrhau y byddwn yn gwireddu'r cynigion, ac y dylid tynnu sylw'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol at yr angen hwnnw.
OED13	Addasu cytundebau darparwyr	Argymhellir cyflwyno gwybodaeth bellach ynglŷn ag effaith posib y cynnig i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol.

Cyf	Teitl y cynnig	Argymhelliad
Rh9	Rhoi'r gorau i swyddogaethau anstatudol – Gwasanaethau Rheoli Pla	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol gael eglurder ar wir effaith y prif opsiynau gan gyfarch y cwestiynau isod: - Petasai'r ffi yn codi er mwyn adfer y gost o ddarparu'r gwasanaeth, a fyddai dal yn gystadleuol gyda'r sector breifat? - Beth fyddai'r effaith o godi'r ffi ar adrannau eraill Cyngor Gwynedd?
Rh11, Rh12 a Rh27	Lleihad o 10% yng nghyllidebau Gwarchod y Cyhoedd (3 cam)	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol gael eglurder ar wir effaith y cynigion ar ôl dechrau gwireddu.
Rh16	Hysbysebu ceisiadau cynllunio yn y wasg	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol gael gwell eglurder am yr effaith potensial y gallai'r cynnig ei gael ar y broses ddemocrataidd.
PB1	Caffael	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol sicrhau bod cydbwysedd cywir rhwng arbed arian a chadw'r budd yn lleol.
PB24	Trefn Wahanol o Newid Lampau	Argymhellir i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol edrych a chymharu'r cynnig gyda'r drefn bresennol ("bulk change") er mwyn sicrhau ein bod yn gwneud y dewis cywir. Cyflwynwyd y drefn "bulk change" fel ffordd o arbed arian yn y lle cyntaf.
A5	Addysg Feithrin	Argymhellir cyflwyno gwybodaeth bellach ynglŷn ag effaith posib y cynnig i'r Pwyllgor Craffu Corfforaethol.

Materion ychwanegol

P6	Dadgomisiynu cytundeb lefel gwasanaeth gyda Chymorth i Ferched De Gwynedd	Gofyn i'r Cabinet beidio gweithredu'n syth a chyfeirio'r cynnig i'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau er mwyn iddynt graffu'r effaith ymhellach, ond ar y ddealltwriaeth y bydd angen penderfyniad cyn 1 Ebrill, 2015.
P7	Dadgomisiynu cytundeb lefel gwasanaeth gyda Cymorth i Ferched Bangor	Gofyn i'r Cabinet beidio gweithredu'n syth a chyfeirio'r cynnig i'r Pwyllgor Craffu Gwasanaethau er mwyn iddynt graffu'r effaith ymhellach, ond ar y ddealltwriaeth y bydd angen penderfyniad cyn 1 Ebrill, 2015.

Cynigion i'w gwireddu yn 2015/16

6. YMCHWILIAD CRAFFU CYNLLUN DATBLYGU LLEOL - CYDWEITHIO

Gofynnwyd i'r pwyllgor gadarnhau aelodaeth y Grŵp Ymchwiliad Craffu.

PENDERFYNWYD cadarnhau'r aelodaeth a ganlyn ar gyfer y Grŵp Ymchwiliad Craffu:-

Cadeirydd y pwyllgor hwn, y Cynghorydd Dyfrig Jones, ynghyd â'r Cynghorwyr Trevor Edwards ac Eirwyn Williams.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.30am a daeth i ben am 12.20pm.